

Klaverkonsert nr. 5 er óivað so mikið kend, at neyvan er neyðugt at fara í smálutir. Men júst hetta er kanska tað, ið krevur mesta dirvið. Flest øll kenna verkið út og inn, og óteljandi eru tær stóru stjørnur, ið lagt hava hetta mikla verk niður á »fløgu«. Tað er tí ikki hissini samanberingar-grundarlag, ið áhoyrararnir hava við sær í Norðurlandahúsið. Men lítið sýntist hetta at nerva Jóhannes og orkestrið
Mynd: Jens Kristian Vang

Luddi ríkin í rætt

Sera góður skurður hjá Jóhannesi og Føroya Symfoniorkestri

Havi einaferð hoyrt onkran siga um Beethoven, at hann á føroyskum hevði itíð Luddi í Rætt. Hetta er neyvan heilt »rætt«, men væl situr tað kortini.

36. konsertin

bar boð um dirvi, menning og spæligleði. Ikki hissini skrá at leggja fyrri eitt áhugaorkestrum, men hann, ið einki váðar...!

Fyrri áhoyrararnar var skráin fjølbroytt og spennandi: Haydn, Barber og Beethoven – tvey »klassisk« tíðarskeið við einari nútíðarkendari miðju.

Klokkusymfoniin

Hvaðani fingur teir gomlu meistarnir allar tónarnar? Symfoni nr. 101 – hetta ljóðar undarligt í oyrunum hjá okkum deyðiliga, men Haydn hevði eisini her nóg mikið av tónum til eitt vakurt verk.

Adagio – Presto

Orkestrið legði trygt og varisliga frá landi. Silvitni í træblásaraljómunum, meðan orkestrið ger seg til reiðar at taka undir við lætta temunum. Presto-parturin er ágangandi og skjóttur tónleikur, men væl gekst at tveita og lofta tær lottu tónarvøðurnar.

Kanska gekk ein lóta, aðrenn áralagið kom heilt upp á pláss, men skjótt gjørdist

róðurin frægd fyrri eygu og oyru.

Andante

Tað er óivað í hesum satsi, at klokkan kemur inn í myndina. Stevið í satsinum minnir ikki sørt um ein Bornholmara. Træblásararnir hava stóran lut. Serstakliga leggur tú merki til floytuna, sum fleiri ferðir leggur til brots eftir vøgbundna stevvegnum, meðan strúkararnir sveima íkring í rúminum. Vakurt.

Menuettin er dansur av besta slag. Sum í fyrsta satsi, so verður eisini er tveitt og loftað óført. Tú sært fyrri tær klæona skryddu pörini, hvussu tey sveima og syfta á dansigólvinum.

Bassurin heldur stevið, meðan floytur spyrja og fagottir svara, alt meðan violinarnar amast uppi í leikinum.

Sera nógv skjót skifti eru í »karakterinum«, og trupult er at varðveita eina samlaða ljóðmynd. Men hóast

Samanspælið millum orkestrum og klaver er krevjandi, men fíar eru óviljaðu ósemjurnar. Í hvassari trætu leika partarnir fram móti málinum, til teir umsíður semjast í stevføsum og mergjaðum tónabrestum. Ein sonn finala – merkt av neyvleika og kraf:

onkrar eitt sindur óneyvar latur, so eydnaðist Martini væl at fáa tamarhald á stevinum, og pörini kundu trygt gleðast um henda lívliga og livandi dans.

Finalan

Hesin satsur veksur spakuliga fram, men hann veksur alla tíðina. Smáu temapettini gerast alt longri, og skótt

er nógv at gera hjá øllum orkestrinum. Strúkararnir fáa lítla hvíld, og nógv harpiks fer fyrri skeytið í hesum satsi. Framúr gott framfýsni eyðkendi finaluna. Tað er hugaligt at lurta, tá orkestrið leggur lítið í smályti, men heldur letur seg hvørva í vaksandi tónaveidinum. Á henda hátt fáa

vit, ið lýða á, veruligan tónleik, vit møta tónleikarunum í einum felags tónaheimi, og tá fara smávillur framvið – tær eru ikki til.

Samuel Barber

er amerikumaður, og millum manna kanska ikki eins kendur og Haydn og Beethoven. Verkið, vit her

hoyrdu, er partur av størri verki, men júst hesin satsurin, Adagio fyrri strúkarar, er vorðin ein sonevndur »klassikari«. Stíflurin liggur tætt upp at tí »neo romantiska« rákinum, í dró fleiri tónasköld fyrst í hesi øðini.

Adagio

Martin valdi at framføra hetta vakra og innliga verk

